

Obsah

1	Východiska hudebního vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
1.1	Hudební výuka žáků se SVP v rámci zájmového vzdělávání	12
1.1.1	Hudební vzdělávání žáků se SVP v České republice	13
1.1.2	Hudební vzdělávání žáků se SVP v Německu	14
1.1.3	Specifika výuky hry na nástroj u žáků se SVP	15
1.2	Hudební výchova žáků se SVP v mateřských, základních a středních školách	21
1.2.1	Modifikace obsahu učiva a výukových strategií v předmětu hudební výchova	23
1.3	Vymezení rozdílů a vztahů mezi uměleckými terapiemi a estetickými výchovami	30
2	Podpůrná opatření pro pedagogy v proinkluzivní výuce hudby žáků se SVP	39
2.1	Základní podpůrná opatření pro žáky se SVP ve výuce hudby	40
2.2	Doporučení k výuce hudby a hudebnímu vzdělávání žáků se SVP	43
2.2.1	Podpora hudebního vzdělávání u žáků s mentálním postižením	43
2.2.2	Podpora hudebního vzdělávání u žáků s poruchami autistického spektra (PAS)	50
2.2.3	Podpora hudebního vzdělávání žáků s poruchami učení a pozornosti	54
2.2.4	Podpora hudebního vzdělávání žáků s tělesným postižením a žáků se smyslovými vadami	57

Hudebněedukační techniky práce se žákem se SVP	65
3 Hudební improvizace jako zdroj kreativity	66
3.1 Členění hudební improvizace	67
3.1.1 Základní členění hudební improvizace	67
3.1.2 Techniky improvizace z pohledu primárního zaměření	68
3.1.3 Improvizace pohledem biosyntézy	70
3.1.4 Další možná členění improvizace	71
3.2 Hudební improvizace ve výzkumném šetření	73
3.2.1 Přípravná fáze improvizace	73
3.2.2 Strukturovaná improvizace na dané téma, příběh	75
3.2.3 Částečně strukturovaná improvizace	76
3.2.4 Volná improvizace	79
4 Alternativní hudební notace u osob se speciálními vzdělávacími potřebami	83
4.1 Alternativní notační systém u osob s poruchami v oblasti percepce	84
4.2 Alternativní notační systém u osob s poruchami v oblasti kognitivních funkcí	85
4.3 Konkrétní notační systémy	86
4.3.1 Piano Is Easy (USA)	87
4.3.2 Occupational Octaves Piano (USA)	87
4.3.3 Piano Adventures: Primer Level (USA)	88
4.3.4 Pohádkově snadné čtení not pro malé klavíristy (Česká republika)	89
4.3.5 Blockflöte, das kann ich! (Německo)	89
4.3.6 Figurenotes (Finsko)	90
4.3.7 Pizzicato, Alternative Notation Systems Based on Numbers (Belgie)	91
4.3.8 Hummingbird Notation (USA)	92
4.3.9 Note Rush (Austrálie)	92
4.3.10 Plaime (Španělsko)	93
4.4 Příklady z praxe	94
5 Technologie v proinkluzivní výuce	98
5.1 Technologie a vymezení pojmů	99
5.2 Možnosti ICT a jejich uplatnění žáky se SVP	102
5.3 Kompenzační pomůcka, prostředek komunikace, elektronické hudební nástroje	104

5.3.1	Komunikační prostředky	105
5.3.2	Elektronické hudební nástroje	106
5.3.3	Výstupní zařízení	108
5.4	Softwarové prostředky v hudbě – virtuální hudební nástroje	109
5.4.1	Virtuální hudební nástroje	109
5.4.2	Další hudební aplikace	110
5.4.3	ICT hudebními nástroji v praxi	111
	Praktické hudební přístupy ve výuce	117
6	ICT jako podpora inkluzivního hudebního vzdělávání	118
6.1	Praktická východiska práce se žáky s PAS	119
6.2	Tvorba alternativních partitur a instrumentální činnosti podporované užitím ICT	121
6.2.1	Využití mobilních zařízení a QR kódů při práci s poslechovou skladbou	126
7	Hudební inspirace pro rozvoj komunikačních kompetencí v inkluzivním prostředí	130
8	Prvky inkluze ve výuce hudební teorie a dějin hudby na konzervatoři	144
8.1	Poslechové ukázky jako zdroj emocí a představ	145
8.2	Příklady praktického využití výše uvedeného přístupu k problematice percepce hudebních ukázek	146
8.2.1	Emoce a barvy	146
8.2.2	Vizualizace skladby, scéna z filmu	148
9	Martina – dvojitá výjimečnost	152
9.1	Osobnost Martiny	152
9.2	Osobnost Martiny z hlediska jejího hudebního zájmu	156
9.3	Rozhovor s profesorem na akademii	158
9.4	Shrnutí	161
9.5	Doporučení pro praxi	162
10	Práce s písní – Černé oči, jděte spát	164
11	Literatura	170
12	O autorech	177
13	Resumé	181
14	Summary	183